

9. máj 2023
UTOROK

19/23

0,70 €

ROČNÍK 22

PODDUKLIANSKE Novinky

www.podduklianskenovinky.sk / redakcia@podduklianskenovinky.sk

www.facebook.com/Podduklianskenovinky



**Dvaja Svidníčania
v slovenskej verzii
legendárnej kapely
Beatles si už zahráli
aj v Španielsku**

**Sociálna poisťovňa
ide stavať novú budovu!**



**NA UKRAJINE
UČIL VOJAKOV
PRVÚ POMOC**



**Protestnou blokádou
dopravy volali
po urýchlenní výstavby R4-ky**

**Vinník dopravnej nehody
nafúkal viac ako 3 promile!**

Inzercia

Inzercia



Protestnou blokádou dopravy vyzvali poslancov, aby odmietli prezidentkino veto a volali po urýchlčení výstavby R4-ky

Polhodinovou blokádou dopravy na hlavnom ťahu do Poľska neďaleko motorestu Polianka pred Svidníkom desiatky ľudí z mesta i okresu Svidník v piatok 28. apríla popoludní upozornili na potrebu riešenia dopravnej situácie v kraji pod Duklou.

Vyzvali poslancov Národnej rady (NR) SR, aby urýchlili výstavbu rýchlostnej cesty R4.

„Prišla mi odpoveď z ministerstva dopravy, že budúci týždeň by sa mala v NR SR opäťovne schvaľovať novela zákona, ktorú prezidentka vrátila späť.“

Verím tomu, že poslanci sa nezľaknú a zahlasujú za túto novelu zákona. Tým pádom urýchlíme výstavbu R4, lebo náš región to súrne potrebuje,“ povedal jeden z organizátorov protestu a krajský poslanec za okres Svidník Ján Vook. Ako ďalej Ján Vook povedal, chýbajúca R4 spôsobuje jednak odliv obyvateľov a má tiež vplyv na investície veľkých firiem, s čím súvisí zamestnanosť v regióne.

Na protestnú blokádu dopravy prišli desiatky ľudí zo Svidníka a okolia, ktorí polhodinou prechádzkou po priechode pre chodcov dali jasne najavo, že žiadajú urýchlčenie výstavby toľko sľubovanej a očakávanej rýchlostnej cesty R4. Tá je súčasťou medzinárodného cestného koridoru zo severu na juh Európy. Naši severní susedia napredujú vo veľkom, my meškáme.

„Poľská strana začína robiť už skoro do Miejsca Piastowego. Maďarsko je spojené prakticky už po Košice. Ostal ten úsek, ktorý jednoznačne musíme prepojiť. Jednoducho ide o životy, bezpečnosť, ale ide aj o prácu a rozvoj,“ doplnil bývalý primátor Svidníka Ján Holodňák, ktorý sa protestnej blokády tiež zúčastnil. **„Je tu veľká premávka, veľa dopravných nehôd a čím ďalej, tým je to horšie,**“ povedal starosta obce Stročin Stanislav Potoma.

Požiadavky protestujúcich sú podľa Ministerstva dopravy legitímne a podporuje ich apel na poslancov, aby prelomili veto prezidentky Zuzany Čaputovej. **„Všetky plánované a pripravované úseky R4 majú hotovú EIA, teda posudzovanie vplyvov na životné prostredie a väčšina z nich je vo fáze pred získaním územného rozhodnutia. Novela by umožnila Národnej diaľničnej spoločnosti (NDS) pracovať na získaní územných rozhodnutí a zároveň vypracovať štúdiu realizovateľnosti, čo by celý proces výstavby významne urýchlilo. Ak poslanci veto prezidentky neprelomia, najprv bude NDS musieť spraviť spomínanú štúdiu, čo by trvalo približne 18 mesiacov, a až potom môže pokračovať v získavaní územných rozhodnutí,**“ uviedol v reakcii na požiadavku protestujúcich Martin Petro z Odboru komunikácie Ministerstva dopravy SR.

Termín dokončenia R4 závisí podľa jeho slov od toho, či poslanci prelomia prezidentkino veto. Ak by parlament novelu neschválil, pre R4 by to znamenalo nielen to, že nebude hotová o 18 mesiacov skôr, ale ak by sa pripustilo iné riešenie ako rýchlostná cesta, v procese prípravy by sa štát museli vrátiť o niekoľko rokov späť.

Diskusiu v poslednom čase vyvolala novela zákona o jednorazových mimo-

riadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá, ktorú vetovala prezidentka Zuzana Čaputová. Mala pri tom výhrady voči obmedzovaniu možností Útvaru hodnoty za peniaze (ÚHP) vyjadrovať sa k diaľničným úsekmi, ktoré sú zahrnuté v predmetnej novele. Ministerstvo dopravy, aj predkladatelia z radov poslancov, novelu obhajujú, podľa nich povedie k zrýchleniu výstavby diaľnic a nijako významne neobmedzí právomoci ÚHP. K tomu názoru sa prikláňa aj spomínaný krajský poslanec za okres Svidník Ján Vook spolu so svojimi spolupracovníkmi.

Práve preto pripravili protestnú blokádu dopravy, ktorá sa zaobišla bez incidentov a ľudí, medzi ktorých okrem Jána Vooka či Jána Holodňáka prišiel napríklad aj druhý krajský poslanec za okres Svidník Ján Hirčko, slušnou formou upozornili na nevyhnutnosť urýchlčenia výstavby rýchlostnej cesty R4.

Predstavitelia Národnej diaľničnej spoločnosti pritom nedávno avizovali, že ak prezidentkino veto poslanci Národnej rady prelomia, celá R4-ka by mala byť hotová na prelome rokov 2030/2031. Poliaci pritom celý svoj úsek koridoru Via Carpathia S19 dokončia na prelome rokov 2026/2027.

(ps)



Parlament prelomil veto prezidentky, R4-ku postavia rýchlejšie

Národná rada nezohľadnila výhrady prezidentky SR Zuzany Čaputovej k vrátenej novele zákona o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá.

Po opätovnom prerokovaní ju parlament v uplynulý utorok 2. mája schválil v pôvodnej podobe s tým, že jej účinnosť posunul na 1. júna. Zámerom je zrýchliť zdĺhavú prípravu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest. Novela upravuje napríklad povinnosť pri vypracovaní jednej zo štúdií uskutočniteľnosti, ktorá sa po novom bude pripravovať až po územnom konaní, čo má ušetriť osemnásť mesiacov. Pripravilo ju Ministerstvo dopravy SR, v parlamente ju odôvodňoval poslanec Miloš Svrček (Sme rodina). Novela má urýchlíť prípravu prioritných úsekov diaľnic D1 Turany - Hubová a Bidovce - hranica s Ukrajinou, D3 na Kysuciach a rýchlostnej cesty R4 od Prešova po hranice s Poľskom. **„Je to dobrá správa pre občanov Slovenska. Ďakujem,**“ zareagoval na opätovné schválenie novely o diaľniciach a prelomenie prezidentkinho veta dočasne poverený minister dopravy Andrej Doležal (nom. Sme rodina). Diaľnice sa tak podľa neho budú stavať rýchlejšie. Napríklad poslanec Martin Klus povedal, že napr. R4 má byť súčasťou medzinárodného projektu Via Carpathia a na jej dokončenie preto tlačia aj okolité krajiny.

„Či už z Litvy, Poľska, Maďarska, Rumunska, Bulharska, Grécka, a teda z tých krajín, kde sa predpokladá cesta Via Carpathia, pomerne pravidelne prízvukujú, že sa veľmi silne obávajú malého lieviku, ktorý sa môže objaviť práve na našom slovenskom úseku rýchlostnej cesty R4,“ podotkol Martin Klus.

Protestná blokáda dopravy tak nebola zbytočná a vyslala jasný signál, čo tento náš región potrebuje. Poslanec Národnej rady SR Miloš Svrček na sociálnej sieti na margo protestnej blokády pred Svidníkom, ktorú zorganizoval krajský poslanec za okres Svidník Ján Vook s ďalšími aktivistami, napísal:

„Pán poslanec, ďakujem vám za vašu angažovanosť v danej veci, ako aj vašim kolegom. Správna vec sa podarila!“

(ps)



Ako bude vyzeráť Noc múzeí a galérií v regióne pod Duklou?

Nezabudli ani na tvorivé dielne tradičnej výšivky a gastronómiu

Každý rok Európska Noc múzeí a galérií ponúka možnosť spoznávať dedičstvo predkov a zároveň objavovať zaujímavé miesta originálnym spôsobom. Pri tejto príležitosti si vás dovoľujeme pozvať do SNM - Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku.

Počas podujatia Noc múzeí a galérií 2023 programom Daj mi Janičku jablčko, dam ti svoje srdiečko predstavíme bohatú kolekciu vyšívanych i tlačných nástienok súvisiacich s tradičným ľudovým, ale aj mestským interiérom 20. storočia, vrátane ukážky dobovej kuchyne. Môžete sa tešiť na kurátorský sprievod výstavou, vystúpenie ženskej speváckej skupiny Svidničanka, „di-

vadelné uzdravenie“ v podaní Jaroslavy Sisákovej (DAD) a Valérie Fürješovej (Divadlo Jonáša Záborského) v spolupráci s Ligou za duševné zdravie, premietanie dokumentu Ukrajinské mamy i prednášku o tkáčstve v podaní Ľuby Vladykovej, rod. Šmajdovej. Nezabudli sme ani na tvorivé dielne tradičnej výšivky a gastronómiu inšpirovanú - ako inak - našimi mamami, na najmenších návštevníkov čaká detský kútik s retro hračkami.

Vstup na program je VOĽNÝ.

Počas celého dňa budú verejnosti sprístupnené 3 expozície SNM - MUK podľa bežných otváracích hodín a platného cenníka.

(snm-muk)

Čo chystá Vojenský historický ústav?

Vojenský historický ústav („VHÚ“) sa pod záštitou ministra obrany Slovenskej republiky, 13. mája 2023, zapojí už do 19. ročníka celoeurópskeho podujatia Noc múzeí a galérií 2023, ktoré sa realizuje pod patronátom Rady Európy.

Cieľom podujatia je v čo najväčšej miere prezentovať kultúrne dedičstvo, význam jeho zachrany a ochrany pri výmene a šírení informácií o kultúrnej rozmanitosti jednotlivých krajín i regiónov Európy, pri neformálnom vzdelávaní a kultivovanom oddychu.

19. ročník podujatia Noc múzeí a galérií 2023 sa uskutoční v jeden deň na



celom Slovensku, pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí. Návštevníci Vojenského historického múzea (ďalej len „VHM“) sa budú môcť v priestoroch Múzejného oddelenia Piešťany a Múzejného oddelenia Svidník oboznámiť so zmodernizovanými expozíciami približujúcimi vojenskú minulosť Slovenska. Pre návštevníkov podujatia bude pripravený bohatý kultúrno-spoločenský program. Zároveň je pre fanúšikov vojenskej histórie pripravený veľmi bohatý program v online priestore VHÚ.

PROGRAM:

09.00 - 21.00 hod. Prehliadka Centrálnej expozície VHÚ - Mo VHM

vo Svidníku a exponátov umiestnených v Parku bojovej techniky

15.00 hod. Otvorenie podujatia

15.00 - 20.30 hod. Propagácia OS SR príslušníkmi

Personálneho úradu - Regrutačnej skupiny Prešov

15.00 - 20.30 hod. Statická ukážka kolesovej a pásovej techniky OS SR

15.00 - 20.30 hod. Statická ukážka Hasičského a záchranného zboru

15.00 - 20.30 hod. Prezentácia Klubu vojenskej histórie Svoboda

15.00 - 19.00 hod. Detské aktivity organizované CVČ Svidník

16.00 - 16.30 hod. Dynamická ukážka Hasičského a záchranného zboru SR vo Svidníku

16.30 - 18.30 hod. Ukážka príslušníkov 65. prieskumného práporu

17.30 - 18.00 hod. Ukážka činnosti psovodov Vojenskej polície Prešov

20.00 - 21.00 hod. Premietanie filmov pre deti a mládež

21.00 hod. Ukončenie podujatia, zatvorenie expozície múzea

Sociálna poisťovňa vo Svidníku pod vedením Milan Piršča ide stavať novú budovu spolu s Úradom práce

Najkrajšiu a najmodernejšiu budovu na Slovensku má mať svidnícka pobočka Sociálnej poisťovne. Budova bude navyše ako pilotný projekt slúžiť nielen klientom Sociálnej poisťovne, ale aj Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Informoval nás o tom riaditeľ pobočky Sociálnej poisťovne vo Svidníku Milan Piršča, za ktorého predošlého pôsobenia na jej čele, bola svidnícka pobočka vyhlásená za najlepšiu pobočku na Slovensku.

„V súvislosti s plánom výstavby novej budovy treba zdôrazniť, že od roku 1996 sme výlučným vlastníkom priľahlého pozemku,“ skonštatoval Milan Piršča, ktorý minulý týždeň spolu s hlavným kontrolórom Sociálnej poisťovne Martinom Brillom, riaditeľom Sekcie prevádzky Sociálnej poisťovne Tomášom Szabom, riaditeľom Odboru investícií a správy majetku Sociálnej poisťovne Vladimírom Badidom, riaditeľkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove Lenkou Kováčovou a zástupcom Slovenskej komory architektov Martinom Zaičkom absolvoval pracovné rokovanie s primátorkou Svidníka Marcelou Ivančovou.

„Dôvodom bolo, že potrebujeme súhlas mesta na výstavbu 4 podlažnej

spoločnej budovy, pretože Územný plán znie na maximálne 3 poschodia, keďže okrem 100 zamestnancov Sociálnej poisťovne a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny bude na našej svidníckej pobočke pôsobiť aj 20 nových zamestnancov z Ústredia Sociálnej poisťovne,“ ozrejmil dôvody pracovného rokovania riaditeľ pobočky Sociálnej poisťovne vo Svidníku Milan Piršča a dodal: „Väčšina inštitúcií z nášho krásneho Svidníka odchádza, ale v našom prípade je to úplný opak. Ďakujem preto veľmi pekne celému môjmu tímu, ktorý mi z úradia s našim pilotným projektom nezištne pomáha.“ (ps)



**Šéf Sociálnej poisťovne
Milan Piršča**

Dvaja Svidníčania v štvorčlennej slovenskej verzii legendárnej kapely Beatles si už zahrali aj v Španielsku

„The Beatles Heart's Club“ - takto sa volá nové zoskupenie na slovenskej hudobnej scéne a hneď dvojnásobné zastúpenie v ňom má Svidník. Vzniklo síce skôr, no do povedomia verejnosti sa čoraz viac dostáva teraz a za sebou už má aj koncert v Španielsku. Svidnícku muzikantskú školu v ňom reprezentujú Martin Petrík, ktorý síce pôsobí mimo regiónu, no rodinné korene má vo Svidníku, a Martin Matyk Gibej.

„Naše zoskupenie, jednoduchšie povedané kapela s názvom „The Beatles Heart's Club“ vznikla ako pocta jednej z najväčších hudobných skupín všetkých čias, teda kapely Beatles, a jej prvotnou ambíciou bolo prostredníctvom slova a hudby priblížiť jeden z najväčších príbehov, aké kedy stihla populárna hudba napísať.“

Program s názvom „The Beatles - príbeh legendy,“ a teda aj samotná kapela, vznikli v roku 2008, projekt venovaný prevažne študentom stredných škôl sa neskôr rozšíril o ďalšie piesne aj o kolegov z oblasti klasickej hudby a takto ho v súčasnosti uvádzame i pre dospelé publikum,“ ozrejmil jeden zo zakladateľov Martin Petrík.



Obsadenie skupiny sa postupne menilo, až dospelo k dnešnej podobe. Martin Petrík ako kapelník zastáva post Paula McCartneyho, John Lennon je Radovan Bajus, George Harrison je Ladislav Vasil a druhým Svidníčanom v zostave je Martin Gibej alias Ringo Star.

Martin Petrík je známy skôr z vážnej hudby. Hrá na violu a v našom rozhovore vysvetlil, ako jeho pôvodné zameranie ide dokopy s hudbou Beatles.

„Už v čase, kedy Beatles vydávali svoje posledné albumy, boli všeobecne zaznávaní odbornou kritikou a dnes niet pochýb, že ich tvorba patrí medzi klasiku inšpirujúcu ľudí naprieč žánrovým spektrom. A tak som sa vplyvu Beatles nevyhol ani ja. Boli to práve ich piesne, vďaka ktorým som si osvojil hru na gitaru, basgitaru, klavír či fúkaciu harmoniku.“

Hudba Beatles je podľa Martina Petríka inšpirujúca, no jeho nateraz stabilné zázemie vytvára klasická hudba. Už 18 sezón je členom legendárnych Warcha-



„The Beatles Heart's Club“ - takto sa volá nové zoskupenie na slovenskej hudobnej scéne a hneď dvojnásobné zastúpenie v ňom má Svidník...

lovcov, teda slovenského komorného orchestra a je preňho stále výnimočné byť súčasťou tohto telesa. „Preto sa v tomto hudobnom smere, keď hráme Beatles, nevidím nijako. Kapela je hobby, ak je príležitosť hrať, koncertujeme, ak nie, nič zásadné sa nedeje,“ usmial sa Martin Petrík a ozrejmil nám aj ostatných členov kapely „The Beatles Heart's Club.“

Nás, samozrejme, najviac zaujímal druhý svidnícky člen Martin Matyk Gibej, ktorý je nielen učiteľom Základnej umeleckej školy vo Svidníku, ale známy je aj ako spevák svidníckej kapely Piňazi de?

„Matyk“ bola pre mňa jasná voľba. Keď som riešil post bubeníka, dostal pozvánku číslo jedna a využil ju, čomu sa veľmi teším. Ostatní členovia sú z Košíc. Dá sa teda povedať, že mám zostavu, po akej som túžil, teda domovskú - na východe,“ netajil svoju radosť známy muzikant,



Dvaja Svidníčania v štvorčlennej slovenskej verzii legendárnej kapely Beatles si už zahrali aj v Španielsku

podľa ktorého majú slovenskí beatlesáci za sebou množstvo vystúpení, no zo série výnimočných označil koncerty v spolupráci so Slovenskou filharmóniou alebo s filharmóniou Bohuslava Martinů v Zlíne, kde, mimochodom, vystúpiť 22. mája. V miestnom kongresovom centre v českom meste opätovne uvedú program The Beatles - príbeh legendy a už teraz sa na to veľmi tešia.

„Ešte pred pandemickou prestávkou som participoval na projekte Beatles symphonic práve v španielskych divadlách. Vtedy sa mi plnil jeden z mojich snov - koncertovať spolu s kapelou a orchestrom. Z tejto spolupráce ostal kontakt, ktorý začal možno ďalšiu príjemnú spoluprácu. I keď logistika je mimoriadne náročná, energia, akou nás zahrňuje miestne publikum, vykompenzuje úskalia takýchto koncertných ciest,“ takto Martin Petřík načal tému nedávneho koncertovania jeho hudobného zoskupenia v Španielsku, kde navštívili mesto Vera.

„Po prilete do Valencie nás čakal ešte viac ako štvorhodinový presun a podľa mojich informácií sa tam konali mestské dni. Hrali sme v miestnom vpredanom divadle, a to najväčšie hity The Beatles. Náš bubeník, teda Martin Gibej si dokonca premiérovu zaspieval pieseň Yellow Submarine, za čo si u publika vyslúžil veľké ovácie! Spokojnosť bola na oboch stranách javiska a tak naša misia na pyrenejskom poloostrove bola úspešná! A či príde ďalšie pozvanie...? Myslím, že ak sa tak stane, budeme našich Svidníčanov rozhodne informovať,“ skonštatoval v závere nášho rozhovoru kapelník skupiny „The Beatles Heart's Club“ Martin Petřík, no a nám nedalo, aby sme sa na takúto hudobnú spoluprácu neopýtali aj Martina Matyka Gibeja. Ten sa s Martinom Petříkom pozná od základnej školy a na svidníckej Základnej umeleckej škole boli dokonca spolužiáci u učiteľa Jozefa Kačmára.

„Potom som Martina nevidel veľmi dlho, no vedel som, že sa vybral cestou hudobnou... Pred rokom na Veľkú noc sme sa stretli a Martin mi



navrhol a ponúkol, či by som s nimi nechcel hrať v The Beatles Heards Club,“ vysvetlil nám Martin Matyk Gibej a priznal, že najprv sa nevedel rozhodnúť, či áno alebo nie, no napokon sa dohodli, že príde na skúšku do Košíc a podľa toho sa rozhodne. **„Skúška dopadla nad moje očakávania, lebo sa mi páčilo, ako to chlapci hrajú a spievajú, a že sa to fakt na Beatles podobá. Tak som neváhal a som rád, že som sa dostal aj medzi takých ľudí a hudobníkov, ktorí sú skúsení, kvalitní hráči a hlavne dobrí ľudia,“** dodal Martin Matyk Gibej.

(ps, foto: archív M. Gibej a M. Petřík)



Mína v Údolí smrti

Nebezpečný nález. V Údolí smrti našli turisti municiu. Ležala len 2 metre od altánkov a centrálneho parkoviska pre návštevníkov.

Nález nahlásila v nedeľu 30. apríla podvečer turistka, ktorú a rovnako aj jej známych nebezpečne vyzerajúci predmet vystrašil. Policajti miesto zabezpečili, potvrdili, že je to protitanková mína a neodborné manipulovanie s ňou by mohlo spôsobiť tragédiu.

Hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru SR v Prešove Jana Ligdayová potvrdila, že nález oznámila 31-ročná žena.

„Pyrotechnik po obhliadke určil, že ide o protitankovú mínu kovovú PTMiK, z obdobia II. svetovej vojny,“ povedala Jana Ligdayová.

Zaujímavosťou je, že municiu z obdobia druhej svetovej vojny zrejme vykopal bager. Obec Kružlová totiž v lokalite sa vojenskými



tankami, vyhliadkovou vežou, či nadrozmerým nápisom Údolie smrti, konkrétne pri centrálnom parkovisku s altánkami, chystá ďalšiu turistickú atrakciu - Park padlých v Údolí smrti. Policajný pyrotechnik mínu neskôr z miesta odviezol na zneškodnenie.

(ps)

Rozhovor o dôležitosti prevencie a potrebe kontroly podozrivých znamienok

Hana Zelenková: "Pacienti prichádzajú mnohokrát neskoro"

„Aj keď samotné znamienko je doposiaľ iba kozmetickým problémom, môže dôjsť pri podráždení, poranení, alebo napríklad neodborným odstránením k jeho premene na nádor, či už nezhubný alebo v horšom prípade zhubný,“ hovorí kožná lekárka, primárka Dermatovenerologického zariadenia sanatórneho typu vo Svidníku MUDr. Hana Zelenková, PhD., MBA, o dôležitosti prevencie a potrebe kontroly podozrivých znamienok, ktorých výskyt na pokožke môže stúpať najmä v letnom období.

Prečo je potrebné absolvovať vyšetrenia znamienok aspoň raz ročne?

„Mnohí pacienti majú predstavu, že každá hnedastá škvrna alebo výrastok na koži je materinské znamienko. Na presné rozoznanie a možné riziká ale zodpovedne môže odpovedať iba kožný lekár a aj ten si pri svojej zodpovednej diagnostike pomáha prístrojom zvaným dermatoskop.“

Vedeli by ste poradiť čitateľom, ako by malo vyzeráť tzv. správne samo-vyšetrenie znamienok, ak človek odkladá návštevu kožného lekára?

„Predovšetkým sledovať, či „znamienko“ nemení svoju farbu, veľkosť a to najmä v miestach mechanického dráždenia, napríklad gumou alebo opaskom. A samozrejme, pri cvičení.“

Čo sa môže stať, ak podceníme prítomnosť výskytu podozrivého znamienka?

„Aj keď samotné znamienko je doposiaľ iba kozmetickým problémom, môže dôjsť pri podráždení, poranení, alebo napríklad neodborným odstránením k jeho premene na nádor, či už nezhubný alebo v horšom prípade zhubný.“

Závažným faktorom, ktorý môže prispieť k vzniku rakoviny, je aj takzvaná pamäť kože. Koža si skutočne pamätá všetky predchádzajúce dávky UV žiarenia - od najútlejšieho detstva

až po starobu. Napríklad, starnutie pokožky tváre v 80 percentách závisí od životného prostredia. Opakované dávky slnečného žiarenia, dokonca aj také, ktoré vyvolávajú len mierne začervenanie, sú príčinou mimoriadne pestrých klinických obrazov na koži. Dochádza k nepravidłnostiam v pigmentácii, vzniká záplava vrások a žltkastá, suchá, nepružná koža.“

Ako spoznáme, že ide o rakovinu, t.j. aké známky na koži alebo celkovom zdraví by pre nás mali byť znamením, že treba zbystriť pozornosť a dať sa vyšetriť u kožného lekára?

„Sú to napríklad farebné zmeny materského znamienka - zo svetlo tmavej po čierne hnedú, alebo krvácanie bez zjavného podnetu, ale aj stála trauma v určitej partii kože a, samozrejme, zrazu rýchly rast a zvláštny rast na koži, v miestach, kde predtým nič nebolo.“

Pacienti, ktorí majú iba malé podozrenie, majú možnosť okamžitého vyšetrenia rôznych pigmentových škvŕn, oboznámenie sa s preventívnymi opatreniami a postupmi. Vyšetrenia sa robia, ako bolo spomenuté, zvláštnym prístrojom - dermatoskopom, ktorý je trocha podobný lupe, a pomôže dermatológovi odhaliť podozrivé zmeny na koži - farbu, tvar znamienka, jeho zmeny. Tieto je potom potrebné a, samozrejme, ďalej kvalifikovane, špeciálnymi postupmi



riešiť. Kým sa ale človek odhodlá k takému vyšetreniu, mnohokrát sa ku svojej koži správa neuveriteľne nezodpovedne a k lekárovi prichádza neskoro.“

Ako často sa vyskytuje toto ochorenie vo svete a na Slovensku?

„Frekvencia ochorenia rakovinou kože z roka na rok stúpa, odhady sa rôznia aj podľa geografických lokalít, niektoré štatistiky udávajú až desaťpercentný postih rôznej rakoviny kože u populácie žijúcej v Slovenskej republike.“

Ako vlastne vzniká melanóm?

„Kožné farbivo sa nazýva melanín a vytvára hnedé zafarbenie kože. Proces tvorby melanínu sa nazýva melanogéza. Podľa toho, v ktorých vrstvách kože sa melanín uvoľňuje, dochádza k jej zafarbeniu.“

Pre zaujímavosť uvediem, že u čiernej rasy dochádza k uvoľňovaniu melanínu vo vyšších vrstvách epidermis, u Indoeurópanov v stredných vrstvách a u Aziatov medzi týmito dvoma vrstvami. Najčastejší vonkajší vplyv na melanogézu má slnečné žiarenie. Schopnosť opáliť sa je u rôznych jednotlivcov rôzna a závisí od konkrétneho kožného fototypu pokožky. Fototyp sa určuje podľa množstva kožného pigmentu melanínu v pokožke. Každý jeden z nás má iné množstvo tohto pigmentu. Ten slúži ako prirodzená ochrana kože pred UV žiarením. Preto môžete vidieť, že v krajinách nachádzajúcich sa v slnečnejšom podnebí majú ľudia geneticky iný typ pokožky, ako napríklad v severných krajinách.

Intenzita pigmentácie, to znamená prirodzeného zafarbenia kože, sa

určuje podľa jej reakcie na vystavenie slnku. Ide o vrodennú odolnosť pokožky voči slnku. Podľa toho, ako reaguje na slnečné lúče, ju zaraďujeme do jedného zo štyroch fototypov. Vďaka tomu vieme určiť, koľko času môžeme stráviť na priamom slnku, než sa pokožka spáli.

Pre Stredoeurópanov rozoznávame tzv. štyri fototypy pokožky. Ľudia s fototypom I. majú veľmi svetlú pokožku posiatu pehami, blond alebo ryšavé vlasy a svetlé oči. Ich pokožka sa pri pobyte na slnku skoro vždy spáli. Spálenie býva bolestivé a ťažké. Opália sa len do červena a pokožka následne nezhnedne. Na slnečné lúče sú veľmi citliví, preto je odporúčaná doba pobytu na slnku bez ochrany 5 - 10 minút.

Fototyp II. sa vyznačuje svetlou pokožkou s občasnými pehami, vlasmi zafarbenými do tmavejšej blond až svetlo hnedej a zelenými, modrými alebo šedými očami. Ich pokožka sa opaluje do červena, často sa spáli, rýchlo sa lúpe a je pre nich ťažké sa opáliť do hneda. Bezpečná doba na slniečku je 10 - 20 minút.

Fototyp III. je v populácii najčastejší. Vyznačuje sa snedou pokožkou bez pieh, tmavo hnedými až čiernymi vlasmi, tmavými očami. Ich pokožka sa opaluje dobre, do krásnej bronzovej farby a len málokedy hrozí spálenie. Ak aj príde ku spáleniu, je mierne. Na pokožke môžu vznikáť pigmentové škvŕny. Bez použitia ochranného prostriedku sa odporúča 20 - 30 minútový pobyt na slnku.

Do fototypu IV. patria ľudia s najtmavšou farbou pleti, ktorá sa prakticky nikdy nespáli. Vyznačujú sa tmavými vlasmi a očami. Prirodzená ochrana pokožky je približne 40



Rozhovor o dôležitosti prevencie a potrebe kontroly podozrivých znamienok

minút. Aj napriek tomu, že spálenie pokožky nehrozí, je potrebné pokožku ochrániť pred škodlivými účinkami slnka pomocou ochranných krémov.

Liečba miestnych pigmentových zmien vyžaduje špecifický prístup, súčasťou ktorého je nevyhnutne dobrá informovanosť lekára aj pacienta o problematike. V centre vedeckej verejnosti je za posledných desať rokov vplyv nežiaducich účinkov UV žiarenia ako jeden z možných, závažných provokačných a podnecujúcich faktorov.

Pri vyšetrení hyperpigmentácií sa musí zobrať do úvahy predovšetkým genetické a rasovo podmienené zmeny, ďalej zmeny podmienené hormonálne alebo žľazami s vnútornou sekréciou či po používaní liekov alebo kozmetiky. K najpočetnejšej skupine pacientov kožných lekárov patrí osoby s nežiaducimi pigmentovými zmenami v oblasti tváre, krku a výstrihu, chrbtov rúk a nechránených

partii predlaktí.“

Priblížite nám aj krátku charakteristiku tzv. malígneho melanómu?

„Najnebezpečnejším zhubným nádorom je malígny melanóm, ktorý vzniká zväčša z materských znamienok. Hoci dnes máme možnosti malígny melanóm liečiť a život pacienta predĺžiť, žiaľ, v mnohých prípadoch sa táto choroba končí smrťou. Napriek tomu žiadny človek by nemusel na malígny melanóm zomrieť. Tento vysoko zhubný nádor možno v počiatočnom štádiu rýchlo a jednoducho vyliečiť, a to chirurgickým odstránením. Najdôležitejšia je preto prevencia a aktívny prístup k riešeniu daného problému.“

Vo štvrtok 11. mája 2023 v čase od 8:00 do 15:30 hod. organizuje súkromná kožná ambulancia DOST, ktorú vedie MUDr. Hana Zelenková, PhD., MBA, tradičný Melanoma day - deň bezplatného vyšetrenia



znamienok.

Návštevníci sa môžu okrem toho tešiť aj na tombolu, spojenú so zberovaním a možnosťou vyhrať zaujímavé kozmetické balíčky od rôznych znač-

kových farmaceutických spoločností, orientujúcich sa najmä na ochranu pokožky v lete.

**Jana Savčáková,
DOST vo Svidníku**

Prečo sa chrániť pred slnečnými lúčmi?

Slnko, voda, dovolenka. Čo viac si človek môže počas krásnych letných dní želať? Žiaľ, nie vždy nám leto pripraví iba tie krásne chvíle. Mnohokrát sa vďaka našej nepozornosti alebo neinformovanosti dovolenka, alebo predĺžený víkend stanú skôr nočnou morou.

S pribúdajúcimi slnečnými lúčmi sú niektoré naše reakcie nepochopiteľné a priam hazardom voči vlastnému zdraviu.

Preč si totiž časy, kedy čokoládovo opálená pokožka belochov bola známkou dokonalého zdravia a vizitkou krásnej dovolenky v mori či v Alpách. Vo svetle dnešných závažných poznatkov o UV žiarení, dermatovenerológovia bijú na poplach a varujú pred nadmerným vystavovaním sa prirodzenému slnečnému žiareniu či tak módnych solárií. Soláriá sú v súčasnosti mimoriadne rozšírené a obľúbené.

„Ich veľkým problémom je fakt, že prístrojové vybavenie solárií, ktoré je zdrojom vysokej intenzity UVA žiarenia, je spočiatku iste kvalitné, ale zväčša nie je priebežne kontrolované.

Úroveň žiarenia nie je regulovaná predpismi, nie sú stanovené testovacie dávky a používanie sa časom stáva viac rizikové ako si vôbec vieme predstaviť.

Nehovoriac o živelnom používaní rôznych UV lúčov v domácnosti ako horské slnko a domáce soláriá. Pri ich používaní je väčšinou laická verejnosť presvedčená, že nemusí používať ochranné prostriedky. Opak je pravdou.

Tí, čo ochranné prostriedky používajú, nevedia, že väčšina z nich poskytuje dostatočnú ochranu proti UVB žiareniu, čo ale neznamená, že poskytnú ochranu aj v prípade UVA spektra,“ vysvetľuje skúsená odborníčka v oblasti dermatológie a dermatovenerológie s vyše päťdesiatročnou praxou MUDr. Hana Zelenková, PhD., MBA.

Nemožno zabúdať, že atmosféra Zeme sa mení, predovšetkým zásluhou človeka samého - neuváženými pokusmi, devastáciou a chemizáciou životného prostredia, stenšovaním ozónovej vrstvy a inými okolnosťami. Tak sa aj stáva realitou, že to čo ešte pre naše mamy a otcov bolo príjemné, pre nás a naše deti sa stáva rizikom. Naši predkovia iba tušili, čo dnes už vedecky podložené vieme, a síce, že mnoho slnečného žiarenia škodí.

Pokiaľ totiž množstvo UV žiarenia prekročí hranice prirodzených ochranných možností niektorých biologických látok a organizmov, môže ich závažne až nezvratne poškodiť.

Čo sa týka ľudského organizmu, z tohto pohľadu sú najrizikovejšími oblasťami predovšetkým koža a oči.

K zníženiu akútneho alebo chronického poškodenia zdravia vysokými dávkami UV žiarenia je nevyhnutné, aby ľudia boli oboznámení s jeho

rizikami a obmedzovali expozíciu svojho tela voči slnečnému žiareniu. A samozrejme, aby aj cielene používali ochranné prostriedky.

UV žiarenie vplyva na každého jedného človeka ináč, individuálne. Závisí to nielen od tzv. fototypu kože, ktorý sa rozdeľuje do štyroch typov, ale aj na ďalších zdedených predispozíciách.

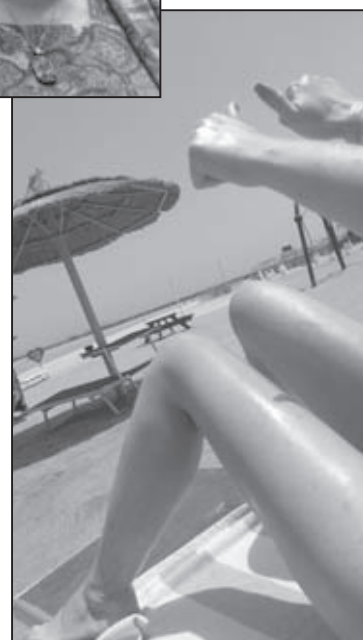
Koža si skutočne pamätá všetky predchádzajúce dávky UV žiarenia a to od najútlejšieho detstva až po starobu. V súvislosti so slnečným žiarením by sme mali zvýšiť náš záujem o ochranu kože.

Okrem používania rôznych ochranných predmetov ako sú slnečníky, čapice so šiltom, slnečné okuliare, iste najväčšiu popularitu a pozornosť si zaslúžili ochranné prostriedky tzv. sunscreens rôznych druhov ako napr. krémy, mlieka, oleje a iné. K základným vlastnostiam ideálnych moderných ochranných prípravkov, už uvedených sunscreensov patrí: vstrebávanie, alebo lepšie povedané absorpcia UV radiácie (UVA aj UVB) a ich fotostabilita na koži. Prípravky ďalej musia byť netoxické, odolné voči vode, bez chuti, vône, nesmú vyvolávať nežiaduce zafarbenie kože a musia byť použiteľné pre pobyt v rôznych geografických pásmach a svetových regiónoch.

A ešte jedno veľmi dôležité upozornenie pre dámy. V lete a najmä pokiaľ sa chystáte na slnečný kúpeľ, zabudnite na voňavky. Niekedy totiž koža, na miesto, kde bola nanese-

ná voňavka a ktorú následne vystavíme slnku, zvlášť zareaguje a môžu sa objaviť nepríjemné pigmentácie, ktoré iba veľmi ťažko, ak vôbec, miznú. Ochorenie sa volá Belouque dermatitis.

DOST, Svidník



Slavomír Sakalik učil ukrajinských vojakov a civilistov poskytovanie prvej pomoci - na Ukrajine zažil aj letecký poplach

Vedieť poskytnúť prvú pomoc učil vojakov, ale aj civilistov. Riaditeľ Územného spolku Slovenského Červeného kríža (SČK) vo Svidníku Slavomír Sakalik strávil niekoľko dní na Ukrajine. Do krajiny, ktorá sa zmieta vo vojnovom konflikte, nešiel pritom s prázdnyimi rukami.

Slavomír Sakalik 30 rokov študuje poskytovanie prvej pomoci a už viac ako 15 rokov poskytovanie prvej pomoci učí. Keď ho nedávno na jednom stretnutí v Poľsku oslovil jeden známy Poliak, či by s ním nešiel na Ukrajinu učiť poskytovanie prvej pomoci, veľa nerozmýšľal. „*Nezaváhal som ani na chvíľu a povedal som, jasné, pôjdem.*“



V hre bolo viacero termínov, len bolo treba všetko skoordinať a zosúladiť tak, aby to vyhovovalo všetkým. Išli na dvoch autách, Slavomír Sakalik zo Svidníka a traja Poliáci, všetci inštruktori alebo teda lektori prvej pomoci. Šéf svidníckeho Územného spolku SČK na Ukrajinu neviezol len figuríny a ďalšie veci potrebné k výučbe poskytovania prvej pomoci, ale aj humanitárnu pomoc vo forme vojenských stanov, veľkokapacitných stanov, dezinfekcie, deky, karimatky a podobne.

„*Naším cieľom bolo mesto Kamenec Podolski. Kilometrovo to nie je ďaleko, asi 500 kilometrov od poľsko-ukrajinskej hranice, len časovo to bolo viac ako osem hodín od jedného z poľsko-ukrajinských hraničných priechodov. O piatej ráno sme sa na tom hraničnom priechode stretli s tým, že ja som zo Svidníka vyrážal ešte o tri hodiny skôr.*“



Šéf svidníckeho Územného spolku SČK na Ukrajinu neviezol len figuríny na prvú pomoc, ale aj vojenské stany, dezinfekciu, deky, karimatky...

Za volantom auta sa striedal s jedným Poliakom a hovorí, že počas celej cesty vojnu akosi nevnímal. Predsa len smerovali z oblasti, kde nie je front. Videl bežný život, ľudia tam podľa neho fungujú normálnym životom, opravujú sa cesty, ako aj u nás po zime, budujú sa nové budovy, domy, ale postupne predsa len prišiel aj do kontaktu s vojnovou realitou. „*Pred každým veľkým mostom a pred väčšími mestami boli vojenské zátaras, vojenské kontroly,*“ ozrejmil Slavomír Sakalik, ktorého prioritnou úlohou na Ukrajine bolo vojakov, ktorí sa pripravujú na front, naučiť poskytovanie prvej pomoci.

„*Boli sme štyria lektori a každý z nás bol zameraný na inú oblasť. Ja učím klasickú prvú pomoc, tak som učil to, akoby som učil aj tu doma, na Slovensku alebo kdekoľvek inde. Klasicky štyri život ohrozujúce stavy. Venoval som sa klasickej kardiopulmunálnej resuscitácii alebo teda zástave dýchania srdcovej činnosti.*“

Pre mňa to bolo klasické učenie, ale kolegovia z Poľska učili tú vojenskú prvú pomoc a hlavne dávali veľký dôraz na zastavenie veľkého vonkajšieho krvácania, hlavne zo stehna.

Aby si ten vojak sám vedel okamžite zastaviť to veľké vonkajšie krvácanie priamo na bojisku,“ vysvetlil Slavomír Sakalik a nás, samozrejme, zaujímalo, v čom sa tá prvá pomoc líši.

„*Tá vojenská či vojnová prvá pomoc je doslova amatérska. Len jeden príklad. Je jasné, že nie každý vojak má pri sebe originálne škrtidlo. Moji poľskí kolegovia preto mali 150-tku klinec a klasický obvaz. Pomocou týchto dvoch vecí vojakov učili, ako si majú zachrániť život, ako zastaviť veľké vonkajšie krvácanie. Robí sa to len v hornej časti dolnej končatiny, teda vo vrchnej časti stehna. Je to na to spôsob, ťažko ho vysvetliť, ale je. Takto to vo vojne funguje. Najviac úrazov sa týka práve nôh, kvôli výbu-*



To, že je Ukrajina vo vojne, pocítil Slavomír Sakalik počas pobytu v meste Kamenec Podolski hneď viackrát. Výnimkou nebol ani letecký poplach...



Slavomír Sakalik učil ukrajinských vojakov a civilistov poskytovanie prvej pomoci - na Ukrajine zažil aj letecký poplach

chom mín. Aj samotní ukrajinskí vojaci boli prekvapení, že aj s klincom sa dá poskytnúť prvú pomoc a ja keď učím v mierových časoch, tak vždy hovorím, že tá prvá pomoc je o improvizácii a že poskytnúť prvú pomoc vie každý a nepotrebuje k tomu lekárničku či sanitku, potrebuje k tomu len vedomosti a svoje dve ruky. To sme sa snažili učiť ukrajinských vojakov, ale aj bežných ľudí.“ Slavomír Sakalik spolu s tromi poľskými kolegami vyškolili skupinu dvadsiatich vojakov, ale aj približne 60 civilistov.

AKO TO CELÉ VNÍMAL?

„Keď som tam stál a pozeral sa na tých vojakov, tak som bolo zaskočený, a to tým, že už pri bežnom pohľade na ich tváre bolo jasne poznať, že sú to chlapci, mladučky, možno osemnásť, devätnásť, maximálne dvadsaťroční.

Oni si to možno ani neuvedomovali, že čo ich čaká. Trošku som sa ich snažil svojim spôsobom rozveseliť a keďže som sa v minulosti učil ukrajinčinu, tak som sa s nimi snažil čo najviac komunikovať po ukrajinsky. Bol to vlastne záver ich výcviku, takže je dosť možné, že dnes už sú priamo na fronte.“

Napokon, aj humanitárna pomoc, ktorú viezol, už slúži vojakom v prvej línii.

To, že je Ukrajina vo vojne, pocítil Slavomír Sakalik počas pobytu v meste Kamenec Podolski hneď viackrát. Výnimkou nebol ani letecký poplach.

„V ubytovaní sme prvú noc mali dvakrát letecký poplach, lenže spal som veľmi tvrdo po dlhej ceste a nikto ma nebudil. Ale už pri príchode nám povedali, že buďte pripravení, lebo môže byť letecký poplach. Samozrejme, v živote som to nezažil, ale tak som si povedal, veď dobre, uvidíme, čo bude.

Prvú noc síce poplach bol dvakrát, ale nič sa nedialo, no druhú noc

okolo jednej hodiny ráno nám búchali na dvere, že rýchlo podťe, je letecký poplach, tak ja som sa začal baliť a oni, že nie, nebalte sa, zoberte si župan na seba a podťe. Tak sme išli do pivnice, ktorá slúži ako úkryt. Boli tam stoličky, dve rozkladacie postele, voda, sušienky. Keď som sa pýtal, ako dlho tam budeme musieť byť, povedali, že nevedia, ale že väčšinou tak hodinku, dve. No boli sme tam vyše dvoch hodín. Letecký útok hrozil práve v našej oblasti a až ráno sme sa dozvedeli, že raketa dopadla necelých 200 kilometrov od nás, čo je veľmi blízko,“ vysvetlil nám zaniatený záchranár Slavomír Sakalik, pre ktorého bol niekoľkoňový pobyt na Ukrajine veľmi silnou skúsenosťou.

„Vidieť ukrajinských odíencov, či ukrajinské deti na Slovensku, to som nejak extra nevnímal, pretože každé dieťa s niekým prišlo. Lenže tam, keď som videl možno 50 detí spolu v sprievode troch opatrovateliek, tak to už bolo iné.

Proste to boli sirotky priamo z tej vojnovnej línie, deti, ktoré vo vojne stratili rodičov a premiestnili ich do bezpečnejšieho regiónu. No a tak ako pri tých vojakoch, keď som v nich videl svojho syna, tak pri pohľade na tie deti som mal v očiach svoju dcéru, pretože boli v jej veku. Proste, bolo to veľmi silné.“

Mimochodom, aj v meste Kamenec Podolski platí zákaz nočného vychádzania, a to od jedenástej hodiny večer do piatej hodiny ráno. Na našu záverečnú otázku, či sa nebál, Slavomír Sakalik reagoval: „Nebál som sa, až kým nebol letecký poplach. Predsa len na niečo také človek nie je zvyknutý.

Ale vo všeobecnosti som sa nebál. Ja sa snažím pomôcť v každej jednej situácii, komukoľvek. Tak ako som sa nebál pri živelných pohromách, pri povodniach, pri zemetraseniach, tak som sa nebál ani teraz,“ uzavrel Slavomír Sakalik s tým, že s Ukrajincami dohodli aj ďalšie školenie pre vojakov i civilistov. Naplánovali si ďalší výjazd, a to koncom júla. (ps)



Primátori rokovali k optimalizácii nemocníc

Primátorka mesta Svidník Marcela Ivančová sa zúčastnila zasadnutia pracovnej skupiny ZMOS vytvorenej za účelom riešenia problematiky dopadov Optimalizácie siete nemocníc na mestá a regióny, ktorá bola kreovaná v rámci Komory miest pod Sekciou zdravotníctva Rady ZMOS.

Členmi pracovnej skupiny sú mestá, ktorých sa stratifikácia nemocníc negatívne dotýka a to: Svidník, Kráľovský Chlmec, Myjava, Partizánske, Revúca, a Snina.

POŽIADAVKY PRIMÁTOROV

Na rokovaní Rady ZMOS bola na návrh primátorky mesta Svidník bola schválená priorita na rokovanie s relevantnými politickými stranami pred jesennými voľbami do NR SR: požiadavka na dôsledné monitorovanie dopadu zavedenia kategorizácie nemocníc v zmysle platnej legislatívy s tým, aby do procesu vyhodnocovania optimalizácie boli zapojené priamo aj mestá, ktorých sa situácia v súvislosti s kategorizáciou nemocníc týka.

Vysvetľuje Marcela Ivančová: „Argumenty, ktoré som predniesla na rokovaní Komory miest dňa 19. apríla 2023 nie sú argumentmi za zachovanie hociakého oddelenia na hociakorej z nemocníc na Slovensku. Sú to argumenty, ktoré spochybňujú celý dokument Optimalizácie siete nemocníc, pretože zákon 540/2021, hovorí o kategorizácii siete ústavnej starostlivosti a zároveň definuje, že celá sieť bola založená na základe troch pilierov a jedným z nich je doba dojazdu“.

„Ministerstvo zdravotníctva sa opiera o štúdiu dopravnej dostupnosti, ktorú podľa nich vypracovala Žilinská univerzita. Podľa tvrdenia rektora ŽU podklad, ktorý vypracovala ŽU v žiadnom prípade nemôže slúžiť na vypracovanie takého závažného dokumentu akým je optimalizácia siete nemocníc. Na základe teoretických dát nie je možné stanoviť dostupnosť zdravotnej starostlivosti, navyše dokument nezohľadňuje špecifiká jednotlivých regiónov - a to je práve prípad svidníckej nemocnice,“ dopĺňa primátorka mesta Svidník.

V záujme ochrany podmienok na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti obyvateľov pri uchovaní dostupnej, kvalitnej a bezpečnej zdravotnej starostlivosti pracovná skupina ZMOS požiadala o termín pracovného stretnutia štátneho tajomníka Ministerstva zdravotníctva SR.

Kristína Tchirová, PR manager mesta Svidník

Vinník dopravnej nehody nafúkal viac ako 3 promile!

V utorok 2. mája po 14-tej hodine došlo k dopravnej nehode v meste Svidník. 44-ročný miestny muž viedol osobné vozidlo po Stropkovskej ulici, pričom sa dostatočne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, dôsledkom čoho narazil do osobného vozidla idúceho pred ním.

Po príchode policajnej hliadky na miesto nehody, boli obaja účastníci vyzvaní k predloženiu dokladov potrebných k vedeniu motorového vozidla, ako aj k vykonaniu dychových skúšok.

Svidníčan vodičské oprávnenie nepredložil, lustráciou bolo zistené, že vodičský preukaz má odobratý z dôvodu nepodrobeniu sa preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti. 44-ročný vodič mal výsledok dychovej skúšky pozitívny, presiahol hodnotu 3 promile! Bol na mieste obmedzený na osobnej slobode a umiestnený do cely policajného zaistenia. Po vykonaní potrebných procesných úkonov mu bolo povereným príslušníkom Okresného dopravného inšpektorátu vo Svidníku vznesené obvinenie pre trestný čin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky.

(krpz)

GYMNAZISTKY NA MAJSTROVSTVÁCH PRVEJ POMOCI V POĽSKU

V poľskom meste Krosno sa každoročne uskutočňuje krajská súťaž prvej pomoci. Tentokrát, 20. apríla, to bolo jubilejné pätnáste stretnutie. Majstrovstiev sa zúčastnilo celkovo 19 družstiev, medzi ktorými nechýbali aj dve družstvá našej školy.

Cieľom tohto podujatia je vzdelávať sa hravou a zábavnou formou a preveriť si zručnosti v záchranných činnostiach. Okrem toho je potrebné ich vedieť uplatniť v praxi pri záchrane ľudského života, kedy je so stresom prítomný adrenalín a možno aj strach. Konanie v takýchto situáciách je náročné. Táto súťaž umožnila našim študentkám vyskúšať si, ako to v reálnych situáciách prebieha. Bolo to pre nich veľmi prínosné.

Pre súťažiacich boli pripravené tri úrazové strediská, pre poľských študentov aj teoretická časť s otázkami formou testu. Poľské zákony a stanovené pravidlá sa líšia od našich slovenských, a tak naše študentky absolvovali len praktické výzvy.

Prvou disciplínou bolo podávanie KPR, čiže oživovanie či už dospelých ľudí, ale aj dočiat. Neskôr naše tímy mali za úlohu podať prvú pomoc pri autohavárii. To bolo už trochu náročnejšie, pretože v takejto situácii bolo potrebné najprv zabezpečiť prostredie a narábať napríklad aj so zatiahnutím ručnej brzdy na aute, rozostavením výstražného trojuholníka a podobne. Ako posledný prípad, ktorý naše družstvo muselo vyriešiť, bolo vzájomné napadnutie sa dvoma chlapcami, ktorí boli pod vplyvom alkoholu. Žiaci mali možnosť zúčastniť sa workshopov ako meranie tlaku, kyslíka v krvi, návodmi, ako sa zachovať pri špeciálnych poraneniach miechy, ako bezpečne zložiť motokársku prilbu z hlavy alebo si dokonca vyskúšať zrak a orientáciu v priestore pod vplyvom omamných látok.



Dievčatá získali víťazné 1. a 2. miesto, a tak si domov odniesli zlaté čaše spoločne aj s darmi od pani riaditeľky školy Naftowka v Krosne, ktorá bola veľmi vďačná, že sme aj tento rok prijali pozvanie na tejto pomerne veľkej organizovanej súťaži.

GDH Svidník

Zriadenie chovateľských rád

V závere apríla sa na pôde Okresného úradu vo Svidníku konali chovateľské rady v chovateľských celkoch JXXIII Humenné a JXXII Nízke Beskydy, ktoré sú potrebné k fungovaniu pri veľkoplošnom poľovníckom hospodárení v jednotlivých chovateľských celkoch podľa schválenej koncepcie.

Chovateľská rada má veľký význam v správnom smerovaní poľovníctva v okrese a v zachovaní genofondu jednotlivých druhov poľovnej zveri žijúcich v našich lesoch a k udržaniu únosných stavov zveri.

Z tohto dôvodu sa na pôde Okresného úradu zišli poľovní hospodári zastupujúci všetky poľovnícke združenia a spoločnosti pôsobiace v okrese Svidník, ako aj zástupcovia Obvodnej poľovníckej komory, Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Svidník, Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a súčasne zástupcovia OÚ Svidník, pozemkového a lesného odboru, aby spoločne schválili podmienky poľovníckeho hospodárenia v poľovných revíroch, no taktiež prerokovali postupy pri rýchlo šíriacom sa africkom more ošípaných.

Stanislav Magera, vedúci

pozemkového a lesného odboru Okresného úradu Svidník



Daj mi Janičku jablčko, dam ti svoje srdečko

SNM - Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku sa venuje výskumu a dokumentácii dejín a spôsobu života obyvateľov severovýchodného Slovenska. Zbierkový fond odevu a textilu bol za posledné roky obohatený o kolekciu nápisových nástieniek zachytávajúcich zmenu v bývaní a zdobenie interiéru príbytku v období po 2. svetovej vojne.

Veľkým prínosom je zbierka rodiny Šmajdovej z Krásneho Brodu, ktorá zozbierala nápisové výšivky z desiatky dedín okolia Medzilaboriec. Táto skutočnosť umožnila realizáciu etnografickej výstavy, ktorá nesie v sebe nie len posolstvo ľudového prejavu dedinského obyvateľstva, ale aj jeho hodnotovú orientáciu a bohato doplnia už spracovaný materiál. Výstava obsahuje bohatú kolekciu vyšívaných i tlačných nástieniek. Tridsaťtri kusov pochádza z lokalít Šapinec, Nižný Orlík, Svidník, Okružle, Michalovce, Zboj, Čemerné, Nižný Komárnik, Nižné Repaše, Driečna, Uličské Krivé, Kečkovce a do zbierkového fondu sa dostalo darom. Súkromná zbierka rodiny Šmajdovej obohatila výstavu o ďalších 100 kusov nápisových výšiviek z okolitých dedín okresu Medzilaborce.

SNM - Múzeum ukrajinskej kultúry si touto výstavou chce uctiť a pripomenúť prácu a osobnosť ukrajinského folkloristu, etnografa a spisovateľa Michala Šmajdu, jedného z prvých zamestnancov múzea.

Vernisáž výstavy textilných nástieniek, súvisiacej s tradičným ľudovým, ale aj mestským interiérom 20. storočia, sa uskutoční dňa 10. mája 2023 o 14.00 h vo výstavných priestoroch SNM - Múzea ukrajinskej kultúry (Centrálna 258, Svidník).

(snm-muk)



Vyskúšali si farbenie tričiek a tašiek

Najlepšia časť batikovania je experimentovanie. 30. apríla 2023 sa v priestoroch Podduklianskeho osvetového strediska vo Svidníku uskutočnil workshop pre neprofesionálnych výtvarníkov zameraný na dekoratívnu skladanú, viazanú, suchú a mokrá batiku.

Účastníci tohto workshopu si vyskúšali farbenie bavlneného, prírodného podkladu, tričiek a tašiek. Po vytvorení rezerváže skladaním a viazaním textil



farbami. Takto vytvorili dekoratívny obraz, ktorý dostal špecifický výraz vďaka postupnému namáčaniu vo farbách. Obraz na bavlnených tričkách ožil až po rozviazaní a odstránení gumičiek a povrázkov. Zúčastnení sa naučili skladať, viazať a nanášať farby a spreje na textil. Výsledkom boli originálne viacfarebné batikované tričká a tašky. Súčasťou tohto stretnutia boli aj individuálne konzultácie k autorskej výtvarnej tvorbe.

Tento projekt Vzdelávanie v neprofesionálnom umení a astronómii z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Katarína Grúsová,
POS vo Svidníku



Tichým kladením vencov si pripomenuli Deň víťazstva nad fašizmom

Pietna spomienka pri príležitosti 78. výročia skončenia II. svetovej vojny v Európe a Dňa víťazstva nad fašizmom sa aj v našom regióne uskutočnila v pondelok 8. mája, teda presne v deň štátneho sviatku.

Zorganizovali ju Okresný úrad Svidník, Mesto Svidník a Oblastný výbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov vo Svidníku.

Účastníci pietnej spomienky si položením vencov a kytíc uctili pamiatku padlých hrdinov najprv pri Soche arm. gen. Ludvíka Svobodu v centre Svidníka, následne pri Pamätníku Sovietskej armády vo Svidníku a napokon pri Pamätníku československého armádneho zboru v Duklianskom priesmyku. Ako v pozvánke na pietne spomienku uviedli organizátori, usmernením Ministerstva vnútra SR bolo odporúčané organizovať tiché kladenie vencov na všetkých pamätníkoch.

(ps)

Slávnostné prijatie jubilantov

Obradná miestnosť Mestského úradu vo Svidníku sa v závere apríla niesla v znamení výnimočných občianskych obradov.

Pozvanie ku slávnostnému aktu prijali jubilujúci svidnícki seniori, ktorí boli obdarovaní a zapísali sa do pamätnej knihy mesta Svidník.

Mesto Svidník ďakuje detičkám z MŠ na ulici Ľudovíta Štúra pod vedením šikovných učiteľiek za krásny kultúrny program v ktorom zarecitovali, zaspievali i zatancovali.

(kt)



Voda nás spája

Školské parlamenty sa mohli aj v tomto roku zapojiť do grantovej výzvy #zlepšimeto, ktorá pomáha skvalitniť život mladým ľuďom na stredných školách v regióne.

V tomto ročníku uspelo v programe realizovanej Radou mládeže Prešovského kraja (RMPK) a Prešovským samosprávnym krajom (PSK) osem projektov v celkovej sume vyše 3 900 eur. Žiaci zmenia priestory škôl na oddychové miesta, nový stejdž, šachzónu či relax priestor z pneumatík a zrealizujú množstvo komunikačných aktivít.

Grantová schéma #zlepšimeto 2023 pozná víťazné projekty, ktoré si vďaka dotácii PSK budú môcť zrealizovať ďalšie školy na území kraja.

V Spojenej škole vo Svidníku vďaka 500 eurovej dotácii zrealizujú projekt Voda nás spája s viacerými aktivitami. Pôjde o vzdelávanie v environmentálnych témach, kde sa žiaci zamerajú na dôležitosť vody v ekosystéme. V areáli školy dokonca umiestnia nádrže na zachytávanie dažďovej vody a tú prostredníctvom závlahových hadíc využijú na polievanie vybraných plôch. Chýbať nebudú ani prednášky v danej téme.

(pn)

POZVÁNKA NA ZÁJAZD

Denné centrum pri Mestskom úrade vo Svidníku organizuje 24. mája 2023 zájazd pre seniorov TYLICZ - KRYNICA. Záujemcovia sa môžu prihlásiť do 15. mája 2023. Bližšie informácie v Dennom centre pri Mestskom úrade, denne od 13.30 do 17.00 hod. alebo na t.č. 0908 339 440.

Kto daroval krv?

V stredu 3. mája 2023 prišlo na Hematologicko-transfúzne oddelenie svidníckej nemocnice darovať krv 16 bezpríspevkových darcov:

Jozef Mandula (75), Marián Čurilla (16), Jozef Kurty (20), Vladimír Kasander (19), Jaroslav Cimbora (66), Viktor Cipka (14), Peter Kopča (6), Ľuboš Angelovič (14), Miroslav Krajčovič (27), Martin Štefanisko (16), Patrik Bokšanský (20), Nikola Čepová (4), Milan Hrušč (20), Katarína Tomášová (3), Tomáš Frančák (2), Róbert Potoma (33).

Vďaka za Váš šľachetný čin! Územný spolok SČK vo Svidníku

INFOSERVIS

* Pohotovostné služby * Kino * Darcovia krvi *

* Omše, liturgie, zhromaždenia * Oznamy *

SVÄTÉ OMŠE, LITURGIE A ZHROMAŽDENIA

RÍMSKOKATOLICKÁ FARNOSŤ SVIDNÍK

Utorok 9. mája: feria, Svidník 18.00 hod.: ZBP Simona; **Streda 10. mája:** feria, Svidník 6.30 hod.: + Jozef, 18.00 + ZBP Miroslav s rod.; **Štvrtok 11. mája:** feria, Svidník, 6.30 hod.: ZBP Ján, Helena, Ján, 18.00 hod.: Adorácia, ZBP Agáta; **Piatok 12. mája:** feria, Svidník, 6.30 hod.: + Anna, Michal, 18.00 hod.: + Juraj, 17.00 hod. Mestisko

Sobota 13. mája: Prebloslavenej panny Márie Fatimskej Svidník, 8.00 hod.: + František, 15.30 hod.: + František, Žofia, Dom dôchodcov

Nedeľa 14. mája: 6. veľkonočná nedeľa, Svidník, 8.00 hod.: ZBP rod. Olejár-ovej, 10.30 hod.: ZBP Filip a Katarína, 18.00 hod.: + Vincent, 9.15 hod.: Mestisko

GRÉCKOKATOLICKÁ FARNOSŤ SVIDNÍK - ZÁHRADNÁ

Utorok 9. mája o 17.00 hod.: Za zdravie a Božie požehnanie pre Emila a Kvetu; **Streda 10. mája** o 17.00 hod.: + Helena; **Štvrtok 11. mája** o 7.00 hod.: Za zdravie a Božie požehnanie pre Moniku a Adama; **Piatok 12. mája** o 17.00 hod.: Za zdravie a Božie požehnanie pre Petra a Helenu

Sobota 13. mája o 7.00 hod.: + Ján Jurčišin (40 dňová)

Nedeľa 14. mája o 8.00 hod.: Za farnosť; o 10.00 hod.: Slávnostná liturgia pri príležitosti 1. svätej spovede

GRÉCKOKATOLICKÁ FARNOSŤ SVIDNÍK - MESTO

Utorok 9. mája: Prenesenie ostatkov sv. Mikuláša Divotvorcu, 12.00 hod.: * Radoslav, Tatiana, Radoslav, Soňa, 17.00 hod.: kláštor sestier Baziliánok, 18.00 hod.: † Michal;

Streda 10. mája: Polovica Päťdesiatnice - zakončenie, Svätý apoštol Šimon Horlivec, 6.30 hod.: * o. Martin s rod., 18.00 hod.: † Zuzana, Vasil' / † Ján Džupin (40 dňová lit.);

Štvrtok 11. mája: Bl. hieromučeník Vasil' Hopko, Svätí apoštolom rovní Cyril a Metod, učiteľia Slovanov, 12.00 hod.: † Ján a Anna Hopkovi, 17.00 hod.: kláštor sestier Baziliánok, 17.15 hod.: ruženec za závislých s komunitou Cenacolo, 18.00 hod.: * rod. Drábová, Hanudelová, Mihaľová, biblická škola - umenie duchovného života;

Piatok 12. mája: Svätí otcovia Epifanos a Germanos, 6.30 hod.: * o. Dávid s rod., 18.00 hod.: † Ján / † Michal (panychída);

Sobota 13. mája: Svätá mučenica Glykéria, 7.00 hod.: † Michal Kostík (panychída), † z rod. Bateškovej (Andrej, Helena, Michal, Anna, Juraj, Michal, Mária, Mária, Anna, Jozef, Marian, Ivana, Vasil');

6. nedeľa po pasche - o slepom, 14. mája: Hlas 5., 7.00 hod.: ruženec a modlitba 1. času, 8.00 hod.: * Pavol, Vitalij, 10.30 hod.: * za farnosť / * Alfréd (60), Darina (80), 17.00 hod.: , večiereň, 18.00 hod.: * Eleonóra

Pravoslávna farnosť Svidník

Od pondelka do piatku: 6.00 hod: sv. liturgia, 17.00 hod.: Večierňa. Vo sviatky: 7.30 hod.: Uteňa, 9.00 hod.: sv. liturgia, **Nedeľa:** 7.30 hod.: Uteňa, 9.00 hod.: sv. liturgia.

SÁLA KRÁĽOVSTVA - JEHOVOVI SVEDKOVIA

Zhromaždenia Jehovových svedkov sa konajú v sále Kráľovstva na Ul. Festivalovej, č. 2042.

Štvrtok 11. mája od 18.00 hod.: Neprekvapuje nás, keď udalosti vo svete spôsobujú nestabilnú ekonomickú situáciu na celej zemi. Prečo? Lebo vieme, že žijeme v „posledných dňoch“, ako to Biblia predpovedá. Ako sa pripraviť na ekonomickú krízu? Zamyslíme sa nad myšlienkami z 2. Kroník, kde je zapísaný príklad kráľa Jehošafata a to, aké praktické kroky urobil, aby sa pripravil na ťažké časy.

Nedeľa 14. mája od 9.30 hod.: Veľa ľudí zaujíma to, ako sa Jehovovi svedkovia krstia a čo tomu predchádza. Kedy je človek pripravený na krst a čo by mal robiť? V Biblii je zaznamenaný príklad prvých kresťanov, ktorý napodobňujeme. Vidno to zo správy o etiopskom úradníkovi, ktorý pracoval vo vysokom postavení na kráľovskom dvore.

Budete vítaní. Vstup je voľný.

Vydavateľ: Pavol Sivák - PONO PRESS, Ul. 8. mája 492/7, 089 01 Svidník, IČO: 37 653 903. Vy-
chádzajú každý utorok. **Cena:** 0,70 €. **Šéfredaktorka:** Katarína SIVÁKOVÁ, **Grafická úprava:** Pavol
Sivák, Katarína Siváková, **prevádzka - adresa redakcie:** Centrálna 274, Hotel RUBÍN, 089 01 Svidník,
mobil: 0907 911 472, 0918 688 004, **e-mail:** redakcia@podduklianskenovinky.sk, **elektronická**
sadzba: redakcia, **tláč:** ROTAPRINT, s.r.o. Košice. Uzávierka **každý piatok do 14.00 hod.** Nevyžía-
dané rukopisy nevraciam, redakcia si vyhradzuje právo úpravy rukopisov. Uverejnené názory čitateľov
sa nemusia zhodovať so stanoviskom vydavateľa. Vydavateľ nezodpovedá za obsah uverejnených
inzerátov. Príspevky nehonorujeme. Rozširujú: KAPA DAB, Slovenská pošta a súkromní predajcovia.
Príjem inzercie pondelok až piatok od 9.00 do 16.00 hod. Registrácia na Ministerstve kultúry SR pod
číslo EV 1283/08, ISSN: 1337-6187, ochranná známka ÚPV SR číslo 205 895.



PODDUKLIANSKA KNIŽNICA

www.podduklianskakniznica.sk

od 8. mája 2023

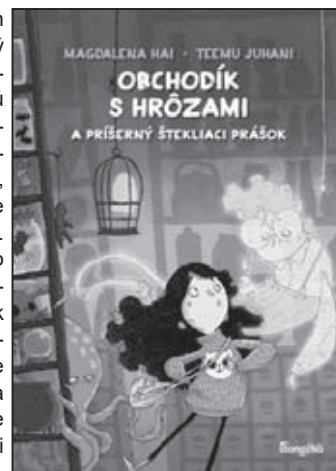
KNIHA, KTORÁ ZAUJME...

HAI, Magdalena - JUHANI, Teemu:

Obchodík s hrôzami a príšerný štekliaci prášok 1.

Bratislava, Ikar - Stonožka 2023. 58 s.

Zoznámte sa s Ninou a vyriešte záhadu obchodíka s hrôzami! Fínska au-
torka Magdalena Hai prichádza s nápaditou sériou o záhadnom obchodíku
s hrôzami, ktorá je ideálna pre všetkých
milovníkov napätia a humoru. Zábavný
príbeh ilustruje fínsky grafik a karikaturis-
ta Teemu Juhani, ktorého kresby dotvárajú
humornú atmosféru záhadného obchodí-
ka a povzbudia predstavivosť začínajú-
cich čitateľov. Nina sníva o novom bicykli,
nemá si ho však za čo kúpiť. Po chvíľke
úvah si zaumieni, že si naň skúsi zarobiť.
Na rohu natrafí na zvláštny obchodík... vo
výklade má všelijaké flaštičky, divné ná-
stroje aj metly. A tie nápisy! Treščí prášok
a zaváraná tma, kto to kedy počul? Váha-
vo otvorí dvere. Za nimi ju čakajú ďalšie
prekvapenia a záhadný chichotajúci sa
pán. Šikovná Nina nezaváha a okamžite
sa pustí do pátrania, čo by majiteľovi
obchodíka Čudododovi mohlo pomôcť.



OSOBNOSTI UMELECKÉHO ŽIVOTA

STRAŽANOVÁ, Kveta

Kveta Stražanová, rod. Michalcová, je slovenská herečka a manželka už
nebohého herca Jozefa Stražana. Spolu s manželom boli neodmysliteľnou
dvojicou prešovského divadelného života. Narodila sa 10. mája 1942 v
Zemianskych Kostolnoch. V roku 1959 sa stala členkou spevohry Divad-
la Jonáša Záborského v Prešove, kde pôsobila až do roku 1961, kedy sa
stala členkou činohry DJZ v Prešove. Kveta Stražanová je predstaviteľkou
moderného psychologicko-realistického herectva. V prešovskom divadle
postupne rástla na protagonistku súboru. Hereckú kreativitu osvedčila už v
spevoherných rolách. Svoje dramatické umenie využila stvárnením mnohých
zložitých ženských hrdiniek. Svoj komediálny talent preukázala aj na scéne
košického divadla. Už v roku 1963 debutovala vo filme Tvár v okne, neskôr
hrala aj v desiatkach inscenácií.

MAJSTRI PERA

SNYDER, Gary (8.5.1930-)

Americký básnik, esejista, lektor a environmentalista. Vyštudoval literatúru,
antropológiu, japončinu a čínštinu, pracoval v lesoch a dokoch. Študoval bud-
histickú filozofiu, určitý čas žil v budhistickom kláštore. Skladal básne a stal sa
jedným z predstaviteľov beatnickej generácie. Vyučoval literatúru a filozofiu
divočiny na Kalifornskej univerzite v Davise. Snyder je autorom niekoľkých kníh
esejí a mnohých zbierok poézie. V roku 1996 vyšla autorovi zbierka básní Hory
a rieky bez konca, na ktorej pracoval štyridsať rokov. Lyricko-epické básne zo
zbierky sú esenciou toho najlepšieho zo Snyderovej tvorby.

HUMOR JE SOLOU ŽIVOTA

- Športuješ?

- Áno, denne cvičím jogu.

- A ako, prosím ťa?

- Lahnem si na gauč a aj hodiny sa sústredím na jeden bod.

- Na aký bod?

- Na televíznu obrazovku.

ČO PREMIETA KINO DUKLA?



DETI NAGANA
PIATOK 12. MÁJA O 20. HODINE

Žiadny sen nie je príliš veľký

Réžia: Dan Pánek • Hrajú: Tom Brenton, Hynek Čermák, Klára Issová, Johana Racková, Otakar Brousek ml., Pavel Batěk, Taťjana Medvecká
Rodinný film inšpirovaný pamätným víťazstvom českých hokejistov na olympiáde v Nagane. Hynek Čermák v ňom vedie partiu chlapcov (a jedného dievčaťa) do dôležitého hokejového zápasu s tenisovou loptičkou na betóne proti rivalom z vedľajšej dediny. Hrať sa bude o víťazstvo, rešpekt aj o prvú pusu a srdce najlepšieho dievčaťa z triedy.

Patronom filmu je Dominik Hašek, ktorý sa tiež objaví v jednej z menších úloh.

Jedenásťročný Dominik je nadšený, keď český tím na „turnaji storočia“ v japonskom Nagane porazí Kanadu a postúpi do zápasu o zlatú medailu. Napriek tomu, že sám je tak trochu outsider, rozhodne sa kúpiť si hokejku a hrať hokej s kamarátmi, ako najlepšie vedia. Najmä s tenisovou loptičkou za domom. Jeho idolom je Dominik Hašek a tím, ktorý spolu s najlepším kamarátom Honzom zostavia, nemôžu nazvať inak ako Šable (podľa Hašekovho legendárneho pôsobiska, klubu Buffalo Sabres). Hokejku síce držia skôr ako metlu, ale začnú pracovať na veľkej výzve - poraziť tím Červených krídel, ktorý tvoria starší chlapci z vedľajšej dediny. Po počiatočnom debakli sa na trénerskú stoličku Šablí posadí svojrázny Honzov otec, bývalý extraligový hokejista. Ten sa ujme vedenia veľmi zvláštnej a nesúrodnej skupiny detí, ktoré pripravuje na veľkolepú odvetu!

Rok výroby: 2023, Česká republika, rodinný, športový, 98 minút, vstupné: 6 eur

STRÁŽCOVIA GALAXIE 3
SOBOTA 13. MÁJA 2023 O 20. HODINE

Ešte raz s citom.

Vo filme Strážcovia Galaxie 3 od štúdia Marvel sa naša obľúbená skupina nešťastníkov usadila v živote na Kdoviekde. Netrvá však dlho a ich životy naruší ozvena Rocketovej pohnutej minulosti. Peter Quill, ktorý sa stále spamätáva zo straty Gamory, musí okolo seba zmobilizovať svoj tím na nebezpečnú misiu, ktorá by v prípade neúspešného dokončenia mohla viesť ku koncu strážcov, ako ich poznáme.

Rok výroby: 2023, USA, sci-fi, akčný, komédia, slovenské titulky, vstupné: 6 eur



Rusínsky festival

Festival kultúry
Rusínov Slovenska

= 11. ročník =



22. - 28. máj 2023 Svidník

SPRIEVODNÝ PROGRAM:

PONDELOK 22.05.2023

16:00 hod. POS. Slávnostné otvorenie 11. Festivalu kultúry Rusínov Slovenska. Medailón Pánčič. Ina Rusina

UTOROK 23.05.2023

16:00 hod. Dom kultúry, DAD Prešov. Divadelné predstavenie - Hlavný hrob

STREDA 24.05.2023

16:00 hod. Podduklianska knižnica. Dvojazyčnosť a škola. Beseda
Otvorenie rusínskeho jazyka a kultúry Prešovskej univerzity v Prešove a hostia

ŠTVRTOK 25.05.2023

VIII. Festival Viery - mini-amfiteáter CZS v Joraja vo Svidníku
16:30 hod. Spoločenské Dvaja-Tvoja v Krištovi, koncert
17:30 hod. Kapela GPS, koncert
18:30 hod. Hanka Servická, koncert
19:00 hod. Grickatolka v Liturgi, o. František Sechovčí

PIATOK 26.05.2023

16:00 hod. Arche - Centrálne 451. Starodávne literárne pamiatky, popularizačná prednáška
Prednášateľ: Mgr. Miroslav Zverina (liturg) - slavieta a vydavateľ, zakladateľ a predseda slovenského spolku Slavia.
Člen Viedenského výboru v Prahe a Viedenského združenia v Moskve.

predaj: CK EUROTOUR

online predaj: [Rusinsky festival](https://www.rusinskyfestival.sk)
viac info: www.rusinskyfestival.sk



ticketportal

BAŠA VEL

HELENINÉ OČI

HANKA SERVICKÁ

CICOBAND

RENERENDY

PIŇAZI DE?

SS KALINA

DYNAMIX / TERABORSUK

GPS

FABRICI FOLK PRODUCTION

RUSNACK'S

CIMBALOVÁ

HUDBA PRIMÁŠ

HLAVNÝ PROGRAM:

PIATOK 26.05.2023 - amfiteáter Svidník

17:00 hod. Fabrici Folk Production - Dominik Fabrice / voľná zóna
19:00 hod. Orfeus (4. ročník hudobnej prehliadky autorskej rusínskej hudby)
20:00 hod. PUKS Prešov
22:00 hod. Helenině oči
23:00 hod. Fabrici Folk Production - Dominik Fabrice / voľná zóna

SOBOTA 27.05.2023 - amfiteáter Svidník

15:00 hod. Mladý Svidničan - zábava / voľná zóna
15:30 hod. SS Kalina spevácka skupina zo Stropkova
16:00 hod. FS Chemion Humen
18:00 hod. SS Kalina spevácka skupina zo Stropkova
18:30 hod. FS Púčk Bmo (CZ)
20:00 hod. Rusnack's - hudobná skupina z Prešova
21:30 hod. DYNAMIX/Teraborsuk hudobná skupina z Prešova
23:00 hod. Cicoband & Rene Randy - hudobná skupina z Bratislavy (hlty: Piatok, Sobota...)
00:30 hod. Píľazy de? a Mladý Svidničan - zábava / voľná zóna

NEDELA 28.05.2023 - amfiteáter Svidník

13:00 hod. Fabrici Folk Production - Dominik Fabrice / voľná zóna
14:00 hod. Domáce kolektívy hostie: CZS v Joraja - MS B.maja
- Livia a Michal Slukovi - ZS Karpatska - CDR Svidník
- Svitlan - ZS Ladomirov - Miroslav Hrb - Spojená škola
- SS Svidničanka - Svaty Halikovi - GPS Komacka
16:00 hod. Živobranie vyhovozu akupunkčných permanentiek
16:30 hod. Cimbalová hudba Primáš z Gratišovce
17:30 hod. Fabrici Folk Production - Dominik Fabrice / voľná zóna

Cena výherných
trojdňových permanentiek
v predpredaji v Máj:

10€

Jednodňové vstupné
na podujatie:

10€

V+S Welding
Strojárska výroba

MEGA & IOMAN

KOHEŇA, s.r.o.
Kucharská
Emília

Radinský
vlnička
Šimáčkových

ENERGOSPOL

ELMAS

ELVAL

TAVERNA

STANČIČKA

100% mláďa
slavenská
predajňa

RUS
BETLARA

RUSSIA

RUSSIA

RUSSIA